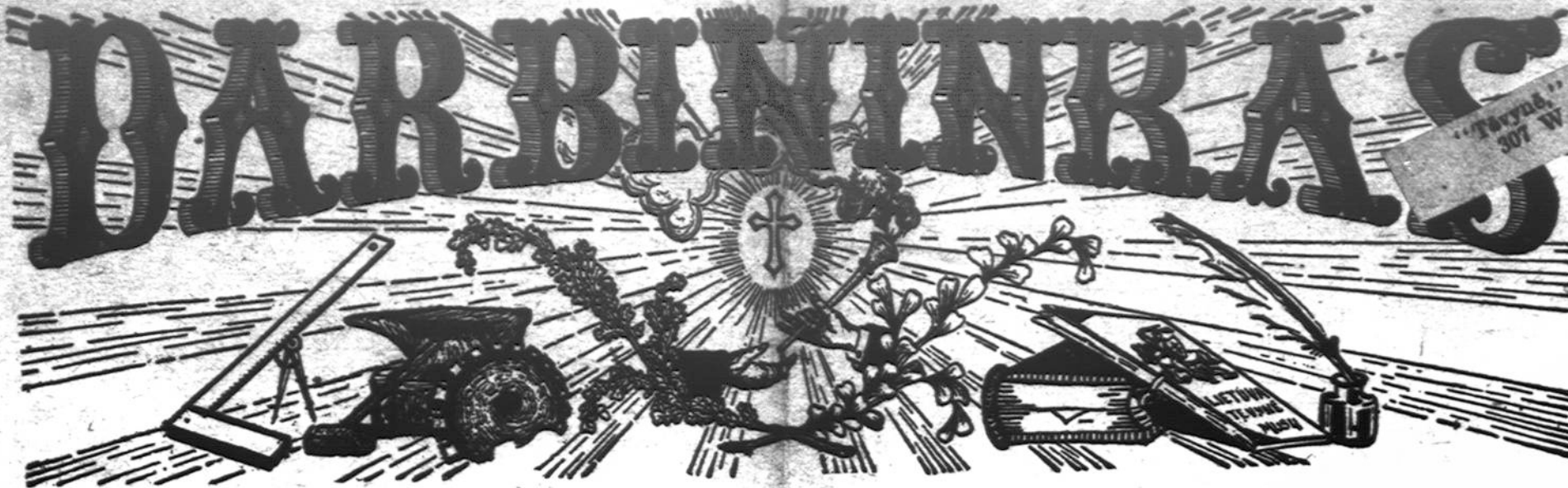

Kaina 3c.

Tas, kurs neturi namų, tegu neplėšia namų kitų, bet tegu jis stropiai dirbaujasi ir pasistato sau, tokio būdu jis pavyzdžiui užtikrins saugumą savo namų, kuomet juos pasistatys.

— Lincoln.

Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų tam, kur tikybiniai principai atmetti.

— Washington.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No. 11 | 193 |

Entered as second-class matter September 22 1915, at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., SAUSIO (Jan.) 27 d., 1917 m.

Dideli speigai Europoje Smarkus veikimai ties Ryga.

EUROPOJE DIDELI SĄ- CIAI.

Siomis dienomis Europą supaudė dideli speigai. Visuose fornuose taip-gi spigina dideli šalčiai. Bet tas kaikas tik pakurstė prie karinių veikimų, o nesutrukdė juos. Pelkėtos vietos užšalo ir pasidarė galima jas pereiti. Taip ties Ryga rusai perėjo vienoj vietoj pelkes ir užpuolė vokiečius. O Rumunijoj tai vokiečiai del klampynių negalėjo daeiti iki miesto Galatz. Dabar vokiečiai perėjo per užšalusias pelkes ir apsidirino ties pačiu Galatz miestu.

PAĖMĖ NELAISVIŲ TIES RYGA.

Vokietijos karinė valdžia praneša, jog Kurše palei upę An sustrimimose su rusais vokiečiai paėmė į nelaisvę 1500

lesnės vokiečių žinios prajog dar daugiau paėmė į nelaisvę. Tekę vokiečių 13 kulkosvaidžių. Vokiečiai ten pasivarė priešę mylių fronte ir paėmė letą pozicijų.

PRIPAŽISTA NEPASI- SEKIMUS.

Rusijos valdžia prisipažista nepasisekimų Rygos fronto palei upės Aa.

Rusai skelbia, jog mūšiuoant užšalusiu Tirul pelkių tiečių atakos buvo atmuštos.

UNAİKINO BULGARUS.

Rusai skelbia, jog persikėsi per Dunijų bulgarus rūn sunaikinę. Dieną bulgarai silaikė, bet rusai netikėtai naktį užpuolė ir paėmė į nelaisvę 5 bulgarų oficerius ir 332 kareivius.

GALI ILGAI TĖSTI KARĖ.

Vokiečių laikraščiai išvedžioja, jog Vokietija dar ilgai gal tėti karę.

Išrodoma, jog vokiečių kareivių žuvę karės lauke 2.000.000. O karės pradžioj Vokietija turėjo 9.000.000 kareivių. Tai dar likę jai 7.000.000. Bet per tuos karės metus daug jaunų vaikinių priango ir tie sudarys 1.500.000 kareivių. Bet apie 1.000.000 kareivių perėjo kareivių amžių, tai tie paleisti namo. Tai vis-gi Vokietija turinti dar 8.000.000 kareivių ir su tokia armija dar ilgai, ilgai gal laikytis.

UŽGROBS KETVIRTĄ DALI TURTO.

Iš Šveicarijos pranešama, jog Austrijos valdžia artinasi prie bankruto. Kad iš to išsigelbėti, tai valdžia nuo visų gyventojų paimsianti ketvirtą dalį turto.

KELIA MOKESCIUS.

Francija visus mokesčius pakėlė ant 20 proś. Be to dar visi Francijos piliečiai ir svietimų šalių gyventojai turės mokėti kasmet po 5 frankus taip vadinamos asmeninės mokesčių.

NIEKO NESIGAILĖS DEL PERGALĖS.

Centralių valstybių — Vokietijos, Austro Vengrijos, Bulgarijos ir Turkijos parlamentų pirmininkai išleido atsisaukumą, kuriame apreiškia, jog jų atstovaujamos valstybės yra pasiryžę nieko nesigailėti del pergalės.

UŽGINČIJA PASKALAS.

Talkininkų spaudoje buvo paskelbta, jog Karpatoose vokiečiai turėjo didelių nuostolių. Vokiečiai ta smarkiai užginčija. Nurodo, jog Karpatoose jų vena divizija netekus 500 kareivių, bet tuomi tarpu ji paėmė nelaisvėn 500 rusų oficerių ir 30.000 kareivių.

UŽDRAUDĖ DIRBTI AME- RIKOS UŽSAKYMUS.

Suvenytų Valstijų laivyno sekretorius norėjo Anglijoj užsakyti šovinių. Siulė Hadfields, Limited užsakymą už \$3.141.000. Bet Anglijos valdžia tai kompanijai uždraudė priimti užsakymą, nes turinti savo šaliai dirbi šovinius.

Ar ne keista, kad talkininkai užsako amunicijos Amerike, o Amerikos valdžia siulo užsakymą svetimoj šalyje. Dailikas tame, jog Amerikos kapitalistai begalo brangiai savo valdžiai rokuoja. Tai dabar Amerikos valdžia plenuoja savo amunicijos dirbtuves statyti.

PABAIGĖ STATYTI MILŽI- NISKĄ LAIVĄ.

Newport News, Va. — Čia tapo pastatytas Suv. Valstijų karinis šarvuotis Mississippi. Jis yra didesnis, negu bilė koks kitas pasaulio karinis laivas.

Jei ta laivą įgabentų į miestą, tai jis pilnai pripildytų tris blokus. Butų angėsenis už penkių lubų namus, o jo stiebai dar nusidriektų į angštą 100 pėdų.

Dėdė Samas panašios rūšies laivų turi dar tris Pennsylvania, Idaho ir New Mexico. Tik šie truputį mažesni už naujū.

SUMAZIS ALAUS IŠDIRBI- MA.

Anglijos valdžia nurodė bravarininkams, kad šiemet alaus perpus tiek tegalės dirbti, kiek pernai. Tai yra šiemet Anglijos alaus bus padaryta tik 18.000.000 statinių. Tuomi bus sutaupta 236.000 tonų miežių ir 36.000 cukraus.

Apie taiką,

KĄ SAKO VOKIEČIAI.

Vokiečių laikraščiai prielankūs prez. Wilsono kalbai pasakyti senate. Abelnai imant vokiečiai prezidento prakalboj mato, jog Anglijai prezidentas labiau uždrožia, negu Vokiečiai.

Ypatingas buvo atsiliepimas laikraščio Vossische Zeitung, nes tame laikraštyje ir lietuviai buvo paminėti. Rašo, jog Centralės valstybės stovi už visų tautų autonomijas, o talkininkai tam nepritarią. Todėl tas laikraštis klausia girdi ar prez. Wilson stovi ir už tai, kad finams, lietuviams ir kurdams būtų suteiktos autonomijos ir liuosybė ant jurių.

TAI BUTŲ VOKIEČIŲ PERGALĖ.

I prez. Wilsono atsisaukimą, kad karę reikia baigti be pergalės, tai Anglijos kancleirius Bonar Law atsako, jog taikantis dabar taika būtų su pergale. Sako, jog pergalė būtų vokiečių pusėje. Išėina, jog talkininkai pripažįsta, jog dabar karės lauke vokiečių viršus, nors dažnai jie nenorėdavot vokiečiams pripažinti. Bonar Law pakartojo, jog reikia tol kariauti, kol Vokietijos militarizmas bus sutriuškintas.

Bonar Law yra Anglijos unijistų vadas.

STREIKAS AMUNICIJOS DIRBTUVĖJ.

Francijoj mieste Harfleur yra didžiausios plieno dirbtuvės ir dabar ten buvo drbama amunicija. Tų dirbtuvių darbininkai ėmė ir sustreikavo.

Tai amunicijos ministeris ir vienas socialistas, parlamentonaris, atvyko raginti darbininkus grįžti darban. Ministeris nurodinėjo, kaip svarbus yra dabartinis laikas ir kaip je gali pakenkti pasekmingan karės vedimui.

Ministeris sakė, jog turis pagal karinius įstatymus suardyti jų streiką, valdžia galinti be atlyginimo versti dirbti, kaip kad ji verčia eiti karėn. Bet sakė kol kas to nedarysias, o atsisauksias į jų patrijotiskaus jausmus. Darbininkai sugrįžo darban.

ATIDARĖ TAIKOS DURIS.

Prez. Wilsono pasiūlymas baigti karę be pergalės matyt geriausia yra priimtas Vokietijoj. Vokietija šokinėja apie taiką, o Anglija tai vis išdidžiai kalba apie sutriuškinimą Vokietijos militarizmo.

Kaip tik Vokietijoj gauta buvo prez. Wilsono prakalba senatui, tai kaizeris tuoj pasikvietė Amerikos ambasadorių ir ištisę valandą kalbėjosi su juo.

Vokiečių diplomatai sako, jog prez. Wilson atidarė taikos duris, kurias talkininkai savo atsakymu į vokiečių pasiūlymą ir prez. pakvietimą apreiškė taikos išlygas buvo uždarę. Dabar Berline yra Vokietijos talkininkų parlamentų pirmininkai. O taip-gi artinasi kaizerio gimimo diena — sausio 27 d. Tai spėjama, jog ta dieną kaizeris, pritariant savo talkininkams, išleis svarbų apreiškimą pasauliui ir išdės taikos išlygas.

Darbininkų reikalai.

KARDINOLAS PRIEŠ ATEI- VYBĖS VARŽYMA.

Kardinolas Gibbons pasakė, jog tikisi, kad prez. Wilson padės veto ant ateivybės suvaržymo biliaus, kurį kongresas perleido. Kardinolas labai priešingas esąs ta msuvaržymo biliiui.

DARBININKAI UŽ KARĖ.

Anglijos mieste Manchester Labor Party turėjo metinę konferenciją. Tai konferencija atmetė dviem prieš vieną balsais pasiūlymą taikintis dabar. Reikia didžuma darbininkų atstovų stovi už karės tęsimą.

Buvo įneštas sumanymas, kad kartu su taikos kongresu būtų suauktas ir socialistų tarptautinis kongresas. Įnešimas atmetas. Kaikurie delegatai pasakė, jog negalima būtų tokiam kongrese susitikti su vokiečių socialistais.

REIKIĄ APKRAUTI MO- KESČIAIS DIDŽTURČIUS.

Labor Party delegatai reikalauja Anglijos valdžios apkrauti dideliais mokesčiais didžturčius.

APKALTINO UNIJĄ.

Bridgeport, Ct. — Machine Co. buvo patraukusi teisman Local po 36 International Ass-n of Machinists už tai, kad tos unijos trys nariai pereinai metais rugsėjo mėnesyje išvedė darbininkus streikan. Kompanija netekus kontraktą. Ir teismas pripažino, kad unija kompanijai turi atlyginti \$5.000.

DIDIS STREIKAS ISPANI- JOJ.

Saragosojoj, Ispanijos mieste ištiko didis streikas. Kareiviai daboja dirbtuves. Kareiviai taipgi varo strytkarius. Laikraščiai nustojo eiti. Barcelona 300 darbo unijų nutarė prisijungti prie streiko. Streikas neramus, streikininkai kaltinami padėgimuose.

TIKRA BLAIVYBĖ.

Arkansas valstijos legislatura perleido tokį bilį, kuriuo užginama visokį svaigalų ir vynu įgabėnimą išskyrant vaistams bažnyčiose vartojamo vyno.

DOVANOS UŽ DIDVYRIŠ- KUMĄ.

Pittsburg, Pa. — Carnegie Hero Fund kompanija turėjo tryliką metinį suvažiavimą. Tai dovanas pripažino 23 asmenims. Aštuoni gavo po sidabrinį medalį, 15 po bronzinį medalį. 11 didvyrių žuvo. Tai jų artiniams bus išmokėta kasmet \$4.680. Tie didvyriai yra daugiausia gyvasties gelbėtojai. Jei kas, matydams mirtinam pavojuje kitą žmogų, šoka į gelbėti su pavojumi savo gyvasčiai, tai tokie gauna dovanas iš minėto fondo. O jei begelbėdami žuva, tai žuvusiojo našlė ir vaikai gauna pašėlą iš ano fondo.

NEW YORK AUGA.

Per pereinai 1916 metus New Yorko gyventojų skaičius pasidaugino ant 200.000 gyv.

Daugiau geria ir ruko.

Suvenytų Valstijų gyventojai pereinai metais pragrėję ir prarūkę daugiau, negu bilė kokiais metais ligšiol. Tą parodo valdžios inegis nuo svaigalų ir tabako.

Pereinai 1916 m. valdžia nuo degtinės turėjo \$24.000.000 inegiu daugiau, negu 1915 m.

O rukymas tai baisiai pasididino būtent surukyta tabako pereinai 1916 metais ant 40 nuoś. daugiau, negu 1915 m.

Tas aiškinama tuo, jog šioje šalyje vis daugiau moterų pradeda rukti. Mat lygios turi būti tiesos. Vyrams valia rukti, tai kodel turėtų būt nevalia moterims. Dabar specialiskai moterims daroma cigaretai. Pernai tų cigarečių parduota 25.232.960.928. O kiek jos pačios pasidarė cigarečių, tai čia nepriskaitoma.

Daugiausia svaigalų žmonės išmaukia per lapkritį ir gruodį. Rūko daugiausia rūgpiučio m. mažiausia ruko balandžio m.

DIDELI NUOSTOLIAI DEL KARĖS.

Pittsburg, Pa. — Užrubežinės pirklybos vedėjai laiko suvažiavimą. Buvo nurodyta, jog nustolius del karės Europos gyventojai turėjo apie šešis bilijonus dolerių (\$5.985.000.000). Tiek tai gėrybių sunaikinta ant žemės, nerokuojant nuostolių ant jūrės.

DIDIS ŽEMĖS DRE- BĖJIMAS.

Malojaus Archipelage ant salos Bali ištiko didis žemės drebėjimas. Daugiau, kaip 1.000 namų sugriuvo. 250 žmonių žuvo.

Išteisino merginą.

VAIKO NUZUDYTOJA IŠ- TEISINTA.

Paryžiaus teismas išteisino merginą, kuri pasmaugė savo vaiką. Ji yra 20 metų amžiaus. Teisme ji apreiškė: „Aš vaiką todėl pasmaugia, kad jo tėvas buvo vokiečių.“

Teismas mergą išteisino. Minia klykė iš džiaugsmo, kad teismas išdavė tokį nuosprendį.

PRISIKĖLĖ IŠ NUMIRUSIŲ.

Bridgeport, Ct. — Bardenis John Banks buvo apalpęs ir pašauktas daktaras apreiškė, jog jis negyvas. Jis buvo gabenamas pas graborių ir kelyje atsigavo. Sušuko: „Ei, kas čia dedas!“ Jam atsakė: „Well, tu negyvas.“

LENKAI STUDENTAI I ARMIJĄ.

Gazeta Norodova skelbia, jog visi Varšavos universiteto studentai ir Techniškojo instituto įstojo į naujai formuojamą Lenkijos armiją.

ISGRIOVĖ TABERNACLE.

Milžiniška šėtra, kuri buvo Bostone pastatyta del Billy Sunday, tapo jau nugriauta. Ta šėtra — tabernacle talpino 18.000 žmonių.

Apie Lietuvą.

ILGAS STRAIPSNIS APIE LIETUVĄ.

The Detroit Free Press, gruodžio 17 d. indėjo ilgą straipsnį apie Lietuvą ir didelį žemlapį Lietuvos ir Lenkijos. Tik žodis Lithuania padėtas ant Pisko pelkių, tiesiog į rytus nuo Lenkijos. Lenkija daug mažesnė išrodo.

Aprašoma istoriškoji Lietuva ir autorius pasako, jog jei istoriškoji Lietuva būtų Rusijai išplėsta, tai šiaurės meškinnas liktų be nagų.

PRIEŠINGI TAIKOS PLENAMAS.

Republikoniški senatoriai labai priešingi prez. Wilsono taikos plenams, kuriuos jis išdėstė pereinai panedėli Suv. Valstijų senate. Senatorius Elihu Root nurodo, jog esąs Suv. Valstijms iš Vokietijos pusės.

PHILADELPHIA, PA.

Uoliai darbuojas.

L. D. S. 13-os kuopos buvo metinis mitingas sausio 16 d. Mitingas buvo labai rimtas. Daugybė narių atėjo ir užsimokėjo savo mokesčius, net ir ne tikėtųjų narių atėjo ir atsiųgino. Toliau buvo rinkta valdyba 1917 metams. Pirm. tapo Jurgis Prancūkas, vice-pirm. — Kazimieras Driža, fin. sekr. — Jonas Grigaitis (senasis), prot. sekr. — p-lė Ona Unguraitė, kasierka ta pati — Ona Guokintė.

Labai darbštus komitetas bus šiems metams. Vertėtų mūs 13 kuopai labai pakilt šiemet, nes visi darbštūs išsimintingi papuolė į komitetą.

Toliaus sekė svarstymai. Pirmiausia buvo įnešta sekr. Jono Grigaičio kas link Streikierių Fondo. Buvo ilgas svarstymas ir likosi atidėtas ant sekančio mitingo. Buvo tartasi, kad L. D. S. 13 kuopos surengtų prakalbas ir buvo nutarta, kad prakalbos būtinai yra reikalingos. Tai nutarta, kad sekretorius kreiptųsi į Centrą užklaudamas ar negalima gauti iš Centro gerą garų kalbėtoją. Buvo nutarta surengti kokį vakarėlį. Išrinkta tam komisija: Ona Unguraitė, Ona Guokintė, Kazimieras Driža, Jurgis Prancūkas ir Jonas Grigaitis surengti tą viską. Tuomi pasibaigė susirinkimas.

Jonas Grigaitis, sekr.

310 Earp St.

NEW HAVEN, CONN.

Vyčių ir L. D. S. kuopos daugiausia veikla.

Čia yra daug visokių pašėlinių dr-jų, bet daugiausia darbuojasi L. Vyčių 50 ir L. D. S. 28 kuopa. Rengia prakalbas.

NEW HAVEN, CONN.

Vyčių ir L. D. S. kuopos daugiausia veikla.

Čia yra daug visokių pašėlinių dr-jų, bet daugiausia darbuojasi L. Vyčių 50 ir L. D. S. 28 kuopa. Rengia prakalbas.

LENKAI STUDENTAI I ARMIJĄ.

Gazeta Norodova skelbia, jog visi Varšavos universiteto studentai ir Techniškojo instituto įstojo į naujai formuojamą Lenkijos armiją.

ISGRIOVĖ TABERNACLE.

Milžiniška šėtra, kuri buvo Bostone pastatyta del Billy Sunday, tapo jau nugriauta. Ta šėtra — tabernacle talpino 18.000 žmonių.

„vakarus, pramogas. Tai visi, kurie turi norą gerus naudingus darbus dirbti, arba bent prisidėti prie nandingo veikimo, tai dėkitės prie tų dviejų organizacijų.

Labai gražus daiktas yra Vyčių choras. kurin priguli 20 suviršum merginų ir beveik visos čia augė. Tai smagu pažymėti. Yra ir vaikinių mėgėjų pasidarbuoti.

Bet toliau reikia paminėti, jog daug yra tokių, kurie visai nenori netik prisidėti prie nandingo veikimo, bet nenori nei žinoti kas gero yra veikiam. Nenori nei laikraščio paskaityti, kur aprašoma, paraginama, nurodoma naudingi darbai. Daugeliui rūpi ant kampų pariosotai, šventadieniai klube papypkiuoti, pagirsnuoti ir taip gesinti savo protiškas jėgas. O kartais policija užklumpa, tai prisėina patuštinti kišenių, kad atsipirkti.

Todel tai veiklesniųjų tautiečių rūpesniu turi būti įjundinti tuos nuvargintuosius lietuvių, gelbėti juos nuo svaigalų ir cicilizmo.

New Havenietis.

RENGIASI PRIE KONCERTO.

Vasario 18 d. šv. Petro parapijos bažnytinis choras rengia puikų ir didelį koncertą šv. Petro parapijos bažnytinėje salėje, So. Boston, Mass. Pasistengkite visi ant to koncerto apsilankyti, nes bus daug naujų ir įvairių muzikos šmotelėlių ir kitokių pagražinimų.

“Žvirblis” dovanos.

Kas užsisakys visiems metams „Žvirblį“ ir prisiš pilną dolerį, tam „Žvirblis“ duos dovanų puikų, 120 puslapių:

LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIŲ.

kurio intalpa yra visiems labai naudinga ir labai puikiai sudaryta.

„Žvirblis“ draugai ir prieeliai pasinaudokite puikia proga ir tuojaus užsisakykite „Žvirblį“ visiems metams.

Už \$1.00 gausite 12 „Žvirblių“ numerių ir puikų kalendorių.

Dovanų laikas nuo sausio 26 iki balandžio 26.

Užsakymus siųskite šino adresu:

„Žvirblis“

242 W. Broadway, South Boston, Mass.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA RAKANDŲ KRAUTUVĖ.

Papuošk savo namus naujais rakandais. Pas mus gausite geriausius ir tinkamiausius visus namuose reikalingus rakandus. Todel visados kreipkitės pas mus; tuomi parodysite savo užuojautą, o mes jums visados teisingai patarnausime.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

268 Broadway, So. Boston, Mass.

DARBININKAS

Užsienio So. Bostono utarninkas, ketvergais ir subatomis
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kainos:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Ukrubėje metams \$4.25

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by
St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor. Address:

Subscription Rates:
Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Foreign countries:
Yearly \$4.25

DARBININKAS,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuvių dienos atbalsiai.

Amerikos lietuviai liberalai (laisvamaniai) ant žūt-būt pasiryžo iš Lietuvių Dienos pasidaryti sau nemena politiką. Nežiūrint katalikų ir visuomenės nurodymų, kad Lietuvių Dienos darbas, kaip savo tikslo atsieks, turi būti likviduotas su tos dienos atskaitų išdavimu — liberalai visą savo demagogiją paleido darban, kad "Am. Liet. Centr. K-tą Liet. Dienos reikalams tvarkyti" ir kolonijų vietos komitetai užlaikyti ant toliaus neva dirbti Lietuvos laubai. Katalikai jau išparodė aiškiai to laisvamanių darbo nenuoseklumą ir net užbriežė tikrą prie sutartinio veikimo kelią, bet kas gi tau galės užsispyrusius fanaberius intinkinti, kad jie varo disorganizatyvų darbą, jei jų augščiau nurodymų yra nepamiršę? Sandaras sustiprinamas, o ne Lietuvos vargai, kurie šiandien mums sako, jog lietuviams reikia daugians rimtumo ir pastovumo parodyti, veikiant sutartinai Lietuvos reikalais.

Žmonės, linkę daugians jaimes vaduotis, o ne šaltai protauti, gali šitkro pamanyti, kad mūsų liberalai tikru keliu eina, ypač, kad laisvamanių spaudoje nuolatės būtinama, jog katalikai šioje katalikų tokie — nenori vienybėje dirbti. Aiškinti šiandieną tuos dalykus, kuomet jau lietuviai katalikai tikstanti kartą atkartojo, jog jie nori vienybėje dirbti ir kvietė laisvamanius prie bendro darbo prisidėti — būtų daugians kaip juokinga. Mūsų visuomenė turėjo progos pamatyti kurioje pusėje teisybė ir vargiai beintikės demagogiškiems, "Ateities" redaktoriams riksmams, kuriais jis bando drumsti vandenį, kad savo laisvamaniška meškerim kuo daugiansia katalikų prigrandyti liberalų veikimui sudirgtinti. Tyčia laisvamanių visur kaisiojama kun. Kemėsio vardas; tuomi stengiamas parodyti, kad kun. Kemėsis yra vienybės ardytoju, o visi kiti katalikai labai norėtų susivienyti, tik mat, vadai neleidžia. Galia laisvamanių darbo ir bereikalingo ekvojimo pagęgų katalikų vienybės susikaldymui kreišiamų. Katalikų visuomenė jau ne maži vaikai, kad baidyties tuščių būrbulų; kun. Kemėsis neina prieisai norus katalikų visuomenės, bet tos visuomenės nurodymais savo veikime vaduojasi. Ir dar laisvamaniai lai neužmiršta, kad mes turime Amerikoje ne viena kun. Kemėsį, bet yra mūsų tarpe ir daugians visuomenės vėlekių, kurių nuomonų klausosi visi katalikai ir jas saka. Gal laisvamaniams nepatinka katalikų vienybės ir sutartinė? Na, da tai jau ekonomo dalykas. Katalikai savo pagęgų nealkyros laisvamanių silpnumas pataikanti, o jei laisvamaniams patinka katalikų stiprumas, tai — nieko prieš tai neturime. Tik negalima laisvamaniams

Trupiniai.

Socijalistai užimti tėjimimu dvikovos savo vadų: Kapsuko ir Grigaitis. Kaujasi plunksnomis. Abu gabūs ir gudrūs. Grigaitis senesnis, laibian patyręs ir išgudrėjęs, be to turi užuojautą mažne visų kitų antrašelių vadų. Kapsukas vaduose neturi prietelių, eina vienas, bet eina drąsiai, kerta į visas puses, į nieką neatsižūrėdamas. Kapsukas mylimas socijalistų liaudies, kuri pajuto šiek tiek didesnį Kapsuko švarumą. Mūsų simpatijos Kapsuko pusėje. Tas bent į savo socijalizmą, matyt tiki. Kiti-gi "suamerikonėje", savo bižnelius varo, apie karjeras svajoja.

Liberalų vadas Balutis po visų savo partijos nepasisekimų ėmė ir išsieikė. Išreiškiamė ponui redaktorini užuojautą. Jei nieko daugiau nebelieka, nors keiksmas reikia palengvinti savo suskaukusią širdelę.

O štai vado ankletinis, antraeilis vadukas, Cambridge'o Bartkus. Sulas Cambridge'o nezailežnikų. Kad labiau išgarsinti savo Strazdelį ir jo gūstą — nezailežnikų parapiją iškelti — paskelbė "Keleivyje" ir "Ateityje", kad Bostono kardinolas reikalauja sau iš jo \$6000.00 už iškelimą kun. Krasnicko. Taip bauriai apsimelavęs gal ir mano savo laisvamaniškoje kvailybėje, kad atsiras nors vienas liurbis, kuris jo šmeižtui patinkės. Matote kardinolas nurodė Bartkui kilti, kodel nelengva iškelti kun. Krasnicką. Mat šis indėjęs yra keletą tūkstančių savo pinigų į parapiją. O liberališka Bartkaus sąžinė iš tos nekalto adatėlės priskaldė visą vežimą blaiviausių ciolikiškų šmeižtų. Žinoma J. M. kardinolas su Bartkum nesibylinėsi; jam tos garbės nedarys. Tad ir gali Bartkus manifestuoti visiems savo išgversią sąžinę.

PARDAVĖ "ATEITĮ."

"Ateities" No. 4amė skaitome sekančią žinią:

"ATEITIES" ŠERININKŲ ŽINIAL

Sulig "Ateities" B-vės šerinininkų nutarimų iš sausio 1, 12 ir 19 d. boardirektoriai "Ateitį" pardavė sausio 23 d. vienam šerinininkui p. C. Pratapui, kuris įsileidžia daugiansia ir atsilygins skaitytojams leidžiamas "Ateitį" ir toliau po senovei. Pranešimas ir piniginė atskaita šerinininkams bus išduota raštu.

Boardirektoriat.

Jau senai gandai ėjo apie "Ateities" kritišką finansinį padėjimą. Ant 22 sausio buvo paskirta "Ateities" parduovimas. Kalbėta, kad bendrovės vedėjai nori parduoti visą bėmį talam Pratapui, kuris jau senai buvo paskolines "Ateities" bendrovę \$2000.00 (1 mortgage). Kadangi dar apie \$1500.00 buvo skolų firmoms ir savo darbininkams, tad šis viso minėtasis Pratapas turės užmokėti bendrovei \$3500.00. "Ateities" šerinininkai negalėję gauti nieko. Bet kadangi apie tą sumanytą transakciją buvo jau pasklidę kalbos, (šerinininkų tarpe jau buvo kile delis nerimastavimas) tad paskirtą vakarą 22 sausio į "Ateitį" atėjo netik "Ateities" direktoriai ir kai kurie šerinininkai, bet ir Susis L. R. K. ingalotinis p. J. Jaroševičius ir kun. F. Kemėsis ir su jais p. M. Zioba. Visą patyrus ir apžiūrėjus p. Jaroševičius pareiškė, kad jis duotų už visą "Ateitį" reikš, "Žmogaus pareigas", kurios tai knygos ne reikalauja \$4500.00. Direktoriai žadėjo susirinkti ir apvarstyti pasilijimą. Susirinko, kaip "Ateities" praneša,

"DARBININKAS"

jau ant rytojaus t.y. 23 sausio ir galutinai pardavė visą biznį p. Pratapui. Reikia manyti, kad p. Pratapas užmokėjo daugians, negu siūlė Susivienijimo ingalotiniui ir kad ne tik skolos bus apmokėtos, bet ir šerinininkai gaus savo dalį. Dabar, kaip girdėti, kilo ginčai tarp bendrovės direktorių ir josios šerinininkų, ar direktoriai vieni be šerinininkų galėjo parduoti visą biznį vienam žmogui privatiškai, nedarydami jokios viešos licitacijos, ar negalėjo.

SOCIJALISTAI KOVOJA UŽ... PRIVATINĖS NUOSAVYBĖS — PALAIKYMĄ?

Socijalistai rašo, ir sako, kad jie esą didžiausiais priešais privatinės nuosavybės ir paviršutiniai žiūrint į dalykus, tai tas taip ir atrodo. Bet prisiveizėjus visam kam arčiau ir juosius panagrinęjus, pasirodo visai kas kita.

Socijalistai tvirtina, kad žmogaus darbas esąs prekė, ir kaip tokiu yra privatinė darbininko nuosavybė, taip kaip ir kiekviena kita prekė.

Jeigu visokią nuosavybę atimti ir perduoti socijalistinės valstijos visuomenei, tai ir darbininko darbas, spēka, spēkos eikvojimas turėtų pereiti į visuomenės nuosavybę — o darbininkui neliktų nieko.

Socijalistai steigia įvairias šėrų bendroves kapitalistų biznio pamatais ir to farto niekaados nemanoma išsivadėti arba perduoti kam kitam be tam tikro atlyginimo. O tas reiškis, kad jie yra priešingi panaikinimui privatinės nuosavybės. Jeigu jie net būtų ir priešankūs panaikinimui savo turty už tam tikrą atlyginimą, tai dar ir tuomet jie nepanaikintų privatinės nuosavybės, bet tik ją sukapitalizuotų, tai yra apverstų į pinigų, o patys pinigai pasilikty jų private nuosavybė.

Iš to jau kiekvienam gal būtų aišku, kad socijalistai, garsindami panaikinimą privatinės nuosavybės arba nesutinka su savo pamatiniais principais, arba jų nesupranta, arba nori tiksliai panaikinti kitų private nuosavybę, kad ją pasiglemžti savo naudai; tai yra sušlost neuzvydėtinios doros rolę — svieto lygintojų, svieto murtu lupikų, silpnėsių už savę žmonijos narių skriaudikų — kraujagėrių.

Kaip daugelyje kitų politikų partijų ir srovių taip lygiai ir socijalistų partijoje ne viskas taip daroma kaip garsinama ir aiškinama ir devynais kartus iš dešimties daugiau tarnaujama doleriui, negu kad partijos idėjai.

Prie socijalistų veikimų pritinka šios dvi lietuvų patarlės: "Kas tavo tai ir mano, bet kas mano, tai ne tavo." Arba "Kas tavo tai ir mano, bet kas mano — tai mano paties."

F. V.

Tautos Fondo reikalai.

DIDI DARBAI MUS LAUKIA

Ilgos kalbos apie srovių vienybę nuėjo miekais. Mažai vilties beliko ir suvienyti visus Amerikos lietuvų fondus. Ir vis tai delto, kad kitos srovės (dešinieji-liberalai ir kairieji socijalistai), būdamas mažumojė, nori gauti tokį šėrą, kaip ir katalikai, kelis kart skaitlingesni. Mes, katalikai, eidami vienybėn tokiomis sąlygomis, kokias siūlo dešinieji ir kairieji parduotume savo teises ir tuomi nusidėtume prieš demokracijos, krikščionybės ir tautybės principus, atsiadėtume paties žmoniškumo ir lygybės. Todėl katalikų visuomenė ir nemanoma tokios didelės klaidos daryti, nemanoma su kitomis srovėmis vienytis, tol, kol kitos srovės nenusileis ir nepripažins katalikams prigalinčių teisių.

Aptarinti mūsų priedemnių link Dievo ir Tėvynės buvo sušauktas lietuvų katalikų visuomenės veikėjų suvažiavimas Pittsburghan, sausio 10 ir 11, 1917 m. Tarp daugelio didžios svarbos dalykų tartasi ir apie Tautos Fondą bei jo šiandieninį stovį. Visi išreiškė užuojautą ir pasitikėjimą Tautos Fondo veikimui. Nors Tautos Fondas surinko aukų gelbėjimui Lietuvos du kart daugiau, negu visi kiti fondai drange patinti, bet, sulyg lietuvų katalikų skaitlingumo, jo veikimas atrasta permenkai įspėstai. Kadangi pati viena Tautos Fondo valdyba negali apimti viso Lietuvos gelbėjimo darbo, tai lietuvų katalikų veikėjų suvažiavimas Pittsburghe kreipiasi į visus lietuvius katalikus ir skatina juos knogreiciams eiti į pagalbą Tautos Fondui steigti ir registruoti naujus Tautos Fondo skyrius, didinti veikimą, kas esąs aktyvi, rinkti nuolatines duokles gelbėjimui ir skatinti rengtis prie Tautos Dienos, kovo 4 d. (šv. Kazimiero šventė).

Kovo 4 — Tautos Diena.

Kaip pereitais metais, taip ir šiais, reikis apvalkėti Tautos šventę šv. Kazimiero diena. Tad didžiausia mums turi rūpėti, kad toje dienoje kuodangiansia surinkus aukų Lietuvos gelbėjimui. Todėl turėsime rengti "tag day" ba

zarus, rinkti aukas salėse ir bažnyčiose ir parduavinėti Tautos Fondo knygas.

Tad be jokiu atidėlojimų turime rengtis ir didį darbą, nes nuo mūsų darbo ir pasišventimo prigulės Tautos laisvė ir gerovė. Mūsų gi apnuodimas ir amžinas lukuravimas bus priežastimi mirties ir kančių dangelio mūsų artimų brolių-lietuvų.

Gyvybė ir laimė tautos reikalauja, kad kiekvienas lietuvis-katalikas nesigailėtų nei pinigų, nei darbo gelbėjimui savo Tėvynės nuo bado ir paliosavimui jos iš nasrų nedorų prispaudėjų. Mūsų bočiai net žiloje senovėje naudojois kuoplačiausia liuosybe, tad ir mes liuosybės neatsižadėkime. Mūsų bočiai išbrido didžiausio vargo jures — išbrisime ir mes. Tik aukaukime, tik pasišveskime! Tik darykime, kaip lietavis privalo daryti! Parodykime, kad nesiduosime gyvais priešams praryti!

Pety-gi į petį, na, vyrais, kas gali, Sustokim į darbą už mylimą Prieklime Lietuvą mūsų!

Tautos Fondo Valdyba.

TAUTOS FONDO STATISTIKA.

Aukos įplankusios per 1916 metus pagal miestus, kurie turi T. F. skyrius.

1) Boston, Mass.	\$3,179.43
2) Chicago, Ill.	\$2,105.19
3) Worcester, Mass.	\$1,569.27
4) Baltimore, Md.	\$1,527.63
5) Waterbury, Conn.	\$1,507.85
6) Cambridge, Mass.	\$1,265.94
7) Rochester, N. Y.	\$1,175.00
8) New Britain, Conn.	\$950.98
9) Minersville, Pa.	\$840.61
10) Cleveland, Ohio	\$803.57
11) Pittsburgh, Pa.	\$603.81
12) Brooklyn, N. Y.	\$644.85
13) Philadelphia, Pa.	\$642.60
14) Hartford, Conn.	\$603.78
15) Lowell, Mass.	\$591.25
16) Kingston, Pa.	\$584.48
17) Forest City, Pa.	\$555.16
18) Athol, Mass.	\$546.26
19) Homestead, Pa.	\$410.05
20) Scranton, Pa.	\$408.10
21) Manchester, N. H.	\$380.80
22) Newark, N. J.	\$350.00
23) Donora, Pa.	\$287.72
24) Rockford, Ill.	\$264.65
25) Girardville, Pa.	\$230.60
26) Sheboygan, Wis.	\$141.81
27) Norwood, Mass.	\$138.25

28) Indiana Harbor, Ind.	137.20
29) Waukegan, Ill.	133.00
30) Mahanoy City, Pa.	119.80
31) St. Clair, Pa.	119.40
32) New Phila., Pa.	103.85
33) Kewanee, Ill.	80.30
34) Tamaqua, Pa.	70.40
35) Meriden, Conn.	59.74
36) Grand Rapids, Mich.	58.31
37) Spring Valley, Ill.	55.25
38) Chester, Pa.	50.40
39) Bridgeport, Conn.	50.00
40) Brockton, Mass.	50.00
41) Cedar Rapids Iowa	41.90
42) E. St. Louis, Ill.	40.00
43) Collinsville, Ill.	28.05
44) Melrose Park, Ill.	27.85
45) Maspeth, N. Y.	5.00
46) Curtis Bay, Md.	3.00

Miestai, daugiansia surinkusieji aukų sulgų proporcijos lietuvų gyventojų (žinoma, tik katalikų-parapijų). 1-mą vietą užima Cambridge, Mass., surinkęs po \$1.26 nuo kiekvienos dūšios; 2-rą vietą užima Rochester, N. Y. — surinkęs po \$1.07 nuo dūšios; 3-čią — Boston, Mass. — po 75c. nuo dūšios.

Ketvirton eilėn stoja miestai, surinkę po 30-55c. nuo dūšios: Athol, Mass., Baltimore, Md., Forest City, Pa., Hartford, Conn., Homestead, Pa., Lowell, Mass., Minersville, Pa., New Britain, Conn. ir Waterbury, Conn.

Visi kiti miestai surinko mažiau 30c. nuo dūšios.

TAUTOS FONDO SEKRETO-RIAUS BERTAININĖ ATSKAITA.

(Už spalį, lapkritį ir gruodį 1916 m.)

Iki spalio 1, 1916 m., išleista	\$34,614.53
Spalio 19. — Premija už išdinkno kaucijos pirmąjį \$10,000.00	25.00
Spalio 23. — Draugijai "Lituanian" i Šveicariją belaisviams šelp.	2,000.00
Spalio 23. — Ksaverui Vanageliui sušelp.	150.00
Spalio 23. — J. Miliauski Wilkes Barre suvažiavimui išlaidos	33.00
Spalio 27. — Centraliam Liet. Komitetui prie "Lietuvių Dienos" prisirengimų išlaidoms	1,000.00
Lapkričio 10. — Am. Liet. Tarybos išlaidos	46.07
Lapkričio 10. — Kun. F. Kemėsiai kelionės išlaidos	26.00
Lapkričio 10. — T. F. sekret. alga už rugp., rugs. ir spalį, 1916 m.	90.00
Lapkričio 10. — Per kun. Dzimidavičių i Šveicariją	5,000.00
Lapkričio 10. — Liet. Inf. Biūriui	500.00
Lapkričio 10. — Kun. Dr. Bartuškai kelionės i Lietuvą išlaidos	50.00
Lapkričio 10. — Dr. J. Bielskiui kelionės i Lietuvą išlaidos	200.00
Lapkričio 10. — Per Stockholm Komitetą Lietuvon	10,000.00
Lapkričio 10. — "Darbininkui" už spaudą knygos "Kelionė Lietavon, kun. Dr. Bartuška" (\$500 egz.)	397.65
Lapkričio 28. — "Draugui" už spaudos darbus	96.50
Lapkričio 28. — Už ekspresą knygų persiuntimui	3.13
Lapkričio 28. — Rastinės išlaidos	6.02
Gruodžio 30. — Už spaudą 5,000 egz. D-ro Bielskio "Delegatų Kelionė Lietuvon"	391.40
Gruodžio 30. — Už apgarsinimus Providence, R. I.	2.75
Gruodžio 30. — Sekretoriaus alga už gruodį ir lapkritį, 1916 m.	80.00
Gruodžio 30. — K. Pakštui už prakalbą ir T. F. skyr. sutvėrimą	10.00
Gruodžio 30. — Rastinės išlaidos	25.14

Viso per 3 mėnesius išleista \$20,182.66

Labu iki sausio 1, 1917, išleista \$54,747.19

Iki sausio 1, 1917, T. F. įplaukė \$63,079.52

T. F. Balansas sausio 1, 1917 m. \$43,896.83

NAUJI T. F. SKYRIAI

Sausio 20 d. pasiūsta čarteriai šiem T. F. skyriams:

Camden, N. J. No. 53. Valdyba: pirm. Dr. K. Vaitis, rašt. — P. Giedrys, izd. — kun. J. Kutas.

Westfield, Mass., No. 54. Valdyba: pirm. — kun. K. Vasiliauskas, rašt. — V. Kancieris, izd. — St. Danyla.

KALĖDŲ FONDAS

Kadangi daugelis draugijų dar neatsiuntė savo paskirtų aukų, tai Kalėdų dovanų siuntimo laiką dar pratęsimė iki 1 kovo ir sykiu prašome pasiskubinti atsiųsti aukas, nes vėliau atėjusios aukos bus priekaitytos prie abelniojo fondo.

AUKOS.

Chicago, Ill. Prie T. F. skyriaus prisirašė ir užsimokėjo šv. Cecilijos dr. ja \$15.00 ir šv. Pranciškaus dr. ja — \$10.00. Kun. Kudirka užsimokėjo už 13 savačių \$13.00 ir T. F. skyrius surinko \$35.15.

Pas p. Juozą Sutką krikščionose surinkta \$20.25. Po \$1.00 aukavo šie: J. Sluogsnaitis, V. Dovydaitis, J. Cepaitis, A. Marcinkevičius, J. Bacevičius, J. Rutkauskas, P. Sutkus, J. Sutkus, L. Striupas, A. Stravinskienė, J. Sutkus, M. Sutkienė, J. Cepaitis, D. Rekus, O. Keveriūtė, V. Nausėda. Viso \$16.00.

Po 50c. — M. Bacevičienė, O. Cepaitienė, M. Butkus, O. Butkienė ir A. Marcinkevičienė. Viso \$2.50. Smulkesnių aukų \$1.75.

Viso labo prisuntė kun. F. Kudirka \$94.90.

BENDRAS KALĖDŲ FONDAS.

Iš Poquonock, Conn., prisuntė M. Juškevičius \$3.20. Chicago, Ill. Surinkta per Kun. J. Nausėdos šeimynoje, prisuntė kun. F. Kudirka \$3.00. Viso i Bendrą Kalėdų Fondą iki sausio 21 įplaukė \$93.45.

Blairvinkų Kalėdinin dan įplaukė \$10.00.

MOTERŲ KALĖDINIS FONDAS.

Bridgeport, Conn. — vo ALRK. Mot. Sąjung kuopos narės: Po \$1.00 Baltušytė ir U. Matuzaitė. Po 50c. — E. Mačulevič Smulkesnių 80c. Viso \$3.30. Draugija po Globa Par šv. Iš Bridgeport, Conn. a vo: K. Jakštytė \$1.00 ir U. tuzaitė 50c. Smulkesnių \$1.00. Viso \$2.75. Prisuntė Matuzaitė.

Ona Stakniūtė iš Lamville, N. J. aukavo \$3.00. Viso i Moterų Kalėdinį Fondą iki sausio 21 įplaukė \$95.00.

L. R. K. S-mo Am. Kalėdinin Fondan įplaukė \$8.75.

VYŠIŲ KALĖDINIS FONDAS.

Bridgeport, Conn. Aukavo L. V. 37 kuopos nariai: Po 50c. — U. Matuzaitė, M. Dragunaitė, A. Jasinskaitė, A. Balukus, V. Mekionis. Smulkesnių \$1.80. Viso prisuntė U. Matuzaitė \$4.30.

Viso i Vyšių Kalėdinį Fondą iki sausio 21 įplaukė \$126.94.

L. D. Sąjungos Kalėdinin Fondan įplaukė \$2.50.

I visus Kalėdų Fondus iki sausio 21 įplaukė \$337.29.

Pastaba. Padidėjus rastinės darbai, aukų mažesnių kaip 50c., sulgų T. F. Seimo nutarimo, T. F. sekretorius nebekelbs laikraščiuose.

PAAIKINIMAS.

Kaip kas klausia, kam eis Kalėdinis Fondų aukos. Kalėdinis Fondų aukos eis Lietuvon šelpimo reikalams. Tautos Fondo sekretorius, K. Pakštis.

Iš blaivybės dirvos trupiniai.

(Žiūrėti "Darb." No. 8, 1917 m.)

KADA GIRTYBĖ PASAULYJE ATSIDARO?

Kada girtybė atsirado pasaulyje ir kas pirmas pradėjo girtuokliauti, jokios tikros žinios niekur nėra, ir niekas apie tai nežino ir nesužinos.

Girtuokliaujama jau iš giliausios senovės laikų.

Raštas šventas mini, kad Nojus išlipęs iš arko, užveisė vynuogių daržą ir buvo nusigėręs vynu. O jo sūnus Chamas iš jo tyčiojosi, už ką Nojus jį prakeikė ir lepė būti savo brolių vergu.

Tai pirmas girtumo pavyzdys, apie kurio teisingumą abejojai jau negalima.

Nojus nusigėrė vynu tų vynuogių, kurių medelius patsai pasodino. Bet ar Nojui pirmas buvo žinoma, kad vynu galima nusigerti, ar ne, tai tasai klausimas pasiliks taip pat amžinai neišsiaiškinamam. O tai delto, kad vynuogės yra vartojamos ne vien darymui vyno, bet ir valgomos, kaip medžio vaisiai.

Mes pavyzdį blogumo paeinančio iš girtybės jau matome čia visame nuogume. Tasai Nojus nusigėrė ir gulėjo taip, kad iš jo pasipiktino net jo paties vaikai. Ar-gi tai ne biau-ri nuodėmė, ar tai ne didelis prasikaltimas.

Jį pamatęs tokiam padėjime, tikras jo sūnus prasižengė prieš Dievo įsakymą prisakan- tį gerbti savo gimdytojus. Ir tam priežastis tėvo užsigėrimas.

Nojus perpyksta ant sūnaus už tai kam jis- sai iš jo tyčiojosi ir prakeikė savo sūnų, kurio prasižengimui patsai buvo priežastimi.

Matote kiek blogo tai šventai šeimynai pa- darė vienui vienas nusigėrimas.

O kas darosi tenai, kur kasdien girtuok- liaujama, kur niekadoms neišsipaigiojama. Kur girtuokliauja paprasčiausi girtuokliai, žmonė- liai palinkę prie visokių nedorybių ir prasikal- timų?

Girtuokliauta mažiau ar daugiau visuose pasaulio kraštuose, visose tautose. Pagoni- jos laikuose girtuokliai turėjo net savo dievė- čius, kuriuos garbindavo girtuokliavimais.

Bet visose tautose taip pat pastebima ir pėdsakai kovos prieš girtybę.

Kovota įstatymų keliais ir bausta girtuok- lius įvairiais būdais. Tą mes galime pastebė- ti iš daugelio senovės užrašų raštų.

Matome, kad žmonės, kurie pasišveds- do Dievui ar dievams dažniausia turėdavo išsi- žadėti girtuokliavimui.

Lietuvių tauta senovėje buvo blaivi, bet gerimų vartojimą žinojo ir pasitaikydavo ne kartą viešam kitam ir apsigerti, bent tuose laikuose, apie kuriuos jau randame šokių to- čius senovės metraščiuose.

Uvėiai gerdavo "alų" ir "midų." Alų iš sėlyklos, o midų iš bičių medaus. Šiems žinomas net gilioje senovėje bu- vęs, "delto" kad jį saulė dažnai yra mi- štuos dainose ir pasakose. Gal bū- tietuviai su vynu susipažino dar gy- vinturijoje ar Balkanuose. Dažniausia dainose minima "Remskas vynas." Ar- ba nuo "Rymas," ar tai nuo žodžio "Re- mti sunku, vienok greičiau gal būti, "Rymas" nes vienoje dainelėje tiesiog dainuojant "Rymo vyno."

"Rymo vyno, sėsele, negerkie Ašarėlėn's sau veidelius pranskie... Paplus kraująis vainikėlis Žaliųjų rūtelį."

(Senovės daina girdėta Užnaujamiščiūose) mūsų bočių nebūta dideliais mylėtojais nes maldų, vestuvių, šermenų apei- nebūvo vartojama nei vyno, nei alaus.

Tie gerimai vartota vien tik valsiše, kuo- t mylimam svečiui krauta ant skobnio (stalo) tik namuose turėta. Net ir priežodis yra užsilikęs kad: "Mylimam ir mielės."

Didesni girtuokliavimai ypač užsikrėtė lie- tuvių didikais, susidūrus su rusais karšėse — o rusai tai jau iš senovės išsigerti mėgdavo.

Lietuviai, abelmai imant, dar ir dabar mažiau girtuokliauja už savo kaimynus: vokie- čius, lenkus ir rusus. Ir iš to galima tik džiungtis, nes tai apsigėrimas yra kuoge- rniausias.

KAS TAI YRA ALKOLIS IR KAI PASIDARO?

Alkoliai darosi per fermentaciją. Ferme- tacija gimdo tam tikrą gyvūnėlį, fermentais vadinami. Fermentacija yra chemiškas daly- kų permainymas. Fermentacija ten gimsta, kur randasi paprasčiausias cukrus, arba kra- kmalas. Jeigu skystime randasi krakmalas, tai pirmiausia krakmalas pereina į vienypį cukrų, su- salsta, o jau tada fermentuojasi. Antra ver- tus, jeigu skystime randasi paprastojo, kas- dien vartojamo cukraus, tai pastarasis ir ne- fermentuojasi. Kad gimtų skystime paget- daujama fermentacija, reikia neatbutinai pa- prasčiausio arba, išsireikšiant lietuvių chemi- kų žodžiais — vienypio cukraus.

Kada skystime yra vienypio cukraus, ta- da mielės tiesiog valkys ant jo, parvada- mos jį į alkoholį ir angliarūgštį. Visą čia gim- ną chemišką permainą chemiku būdu išreiškia- me šitaip:

C₆H₁₂O₆ mielės duoda 2C₂H₅OH + 2CO₂

Cukrus kasdien vartojamas rašosi šitaip: C₁₂H₂₂O₁₂ tai yra nesudaro alkoholis.

Cukrus vienypis, kurio darosi ferme- tacija.

Pats alkoholis rašosi šitaip: C₂H₅OH. Alkoliai galima daryti iš bile kokios medžia- gos, kurioje randasi vienypio cukraus arba krakmalas.

Paprastai alkoholi darydavo iš įvairių javų ir daržovių, kurios savyje talpina cukraus.

O šiais laikais daugelyje vietų daroma alko- lis iš medžių piuvėnų. Iš 2000 svarų sausų medžio pilavinių padaroma 20 galionų 94 nuoš. alkoholio.

Alkolyje vartame iš piuvėnų randasi 6 nuoš. vandens.

Geriamasis alkolyje randasi 95.57 nuoš. al- koholio ir 4.43 nuoš. vandens. Visiškai nuo van- dens atskirti alkoholi yra negalima.

Alkoliai yra nematomas, garuojas skysti- melis, turis deginantį skonį ir malonų kvapą. Daug lengvesnis už paprastą vandenį. Alko- lis verda prie 78.40C. Alkoliai galima sušaldyti į ledą prie 130.50C. Alkoliai gerai dega, iš- duodamas melsvą, kaitrią liepsną, be jokių dūmų.

Chemikai moka alkoholi sumaišyti su oru ir tuomet jisai uždegtas eksploduoja. Geria- masis alkoholis visados yra atskiestas vandeniu.

Spiritas ar degtinė talpina savyje alkoholio nuo 47 nuoš. iki 95 nuoš. Tas priklauso nuo to: kur juos dirba, kas jį dirba ir kaip dirba, tai yra nuo sąžinės ir gabumo išdirbystės ir nuo aplinkybių.

Prasčiausias ir kenksmingiausias sveikatai nedistiliuotas alkoholis, ar taip vadinamoji na- mų darbo degtinė, kokią Lietuvoje ne viens esate ragavę.

Alkoliai turi tą ypatybę, kad užmuša ma- žus gyvūnėlius. Delto laboratorijose ir muzieju- se jame yra laikoma užmerkiti taip vadinami preparatai. (Žmonių ir gyvūnų kūnų dalys mok- slui reikalingos). Ir tam dalykui alkoholis yra rei- kalingas ir naudingas nes užlaiko tuos daiktus nupuvimo.

Alkoliai yra vartojamas prie išdirbimo gumos, liako, kvepiančių vandenų, ir kaip kuriose gyduolėse. Tiems dalykams jisai yra naudingas.

Gi vartojimas alkoholiaus gerimui visų pripa- žįstama labai blėdingu ir kiekvieno žmogaus priedermė yra stengties prieš jį kovot — kovot prieš girtybę.

F. V.

Paklauskite patarimo

Vai seselės, mano brangios, Esat jūs laimingos, Pakol jaunos, patol gražios, Tvirtos ir galingos.

Mokat šokti ir dainuoti, Berniukus mylėti, Visa širdžia trokštāt, geidžiat, Sau vyrą turėti.

Nors ir visos jūs mergelės Taip gražiai pašokat, Bet ne visos sau vaikina Išsirinkti mokat.

Jums nerūpi tiek rimtumas, Dora, mandagumas, Kiek jums rūpi jų sportumas, Šokiuose vikrumas.

Nors jis būtų nedoriausias, Didžiausias begėdis Ir ne viena merguželė Prapuldes, suėdęs.

Nors turėtų protą tamsų Ir išmintį menką, Apie tai jūs negalvojat Bil' veidas patinka.

Paklauskite patarimo, Jūs jaunos mergelės, Būkit, gudrios ir atsargios, Nebūkit avelės,

Kurios bėga atsiskyrę Nuo pulko savųjų Ir pakliūva į nelaisvę Vilky nelabųjų.

Taip pat jūs, mielos seselės, Į vargą įklistit, Jeigu sportams patikėsit, Atsargios nebūsit.

Jei dorybės nežitūrešit, Vien tik jo gražumo, Apisėdę neturėsit Ramybės, saldumo.

Atminkit, jog šviesus protas, Išmintis, dorybė Atstoja viską ant svieto, Ir veido grožybę.

Todel visos mergužėlės Būkit protingos, Pamyliokit dorą vyrą, O būsit laimingos.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

RACINE, WIS.

Lietuviai katalikai būkite atsargūs!

Po visos net ir mažiausias lietuvių apgyventas kolonijas Amerikoje, važinėja tulas A. M. Martus, su tikslu neva rin- kti aukų badaujantiems mūsų viengėnams Lietuvoje.

Bet to žmogaus važinėjimo ir prakalbų tikslas visai kitoks, ant kiek teko man ir daugumai iš mūsų buvusių vakare 17 d. sausio 1917 m., ant jo nobo- džų ir monotoniškų prakalbų patirti, tasai ponelis ne tam tikslui po tris ir net keturias valandas pašventia ant stei- čiaus, kad surinkus daugiau aukų badaujantiems, bet kad: 1. Išniekinus visus tikrus Lie- tuvos katalikus, pravardžiuo- damas šimtais kartų "davat- komis." 2. Organizuoti lais- vamanų Sandaros kuopas ir 3. išplatinti bedieviškus laik- raščius, kaip antai "Ateitį," "Vienybę Lietuvių" ir ki- tus.

O dabar prisizūrekitė, ko- kiu būdu tasai laisvamanybės apaštalas organizuoja Sanda- ros kp. Mat pirmiausia ji- sai skatina žmones, kad tie apsiimtų kas mėnuo aukauti paskirtą sumą nukentėjusiems nuo karės lietuviams, bet ty- čiomis užtyli, i koki fondą tie pinigai eis. Kuomet jau susi- rašo žmonių kuopelė, apsi- mančių pagal savo išgales, kas mėnuo duoti pavargėliams, ji- sai prašo jų, kad nepakriktyt, bet pasilikyt iki prakalbų pa- baigai. Žmonės išsiskirsčius jįsai apreiškia iš kalno tai ge- ros širdies kuopelė, kurios prašę pasilikti, kad, jūs jau esate Sandaros kuopa, išsirin- kite tik valdybą ir gausite čar- terį. — Žmonės nežinodami nei kas tai toji Sandara, nei jos intartinių tikslų, apsiima duoti save pasivadinti sandarie- čiais — ir atliktas krikus.

Sandaros kuopa sutverta.

Tai matote, broliai katali- kai, koki būdu mūsų laisva- maniai gauda nekalts žuvelės i savo tinklą. Prisdengę mie- laširdystės darbu jie per savo agentą, važinėjantį neva rin- kti aukų nukentėjusiems — ap- gavingu būdu organizuoja kuo- pas, kad sustiprinus "tauti- ninkų" pakrypusį sostą.

Tarp užduotų jam klausimų buvo vienas: — kokias skirtu- mas yra tarp "Sandaros" ir "Tautos Tarybos"? ant to klausimo nedavė jokio atsaky- mo. Nors prakalbos buvo su- rengtos vietos Lietuvių Dienos komiteto vardu, buvo moka- ma 10c. įžangos ir renkamos aukos. Apmokėjus už svetai- nę gryno pelno atsiliko \$35.98c.

katrus pinigus p. Martus pasi- ėmė su savim, daliai apdumęs akis Liet. Dienos pirmininko ir kasininko. Aš tik stebiuos, koki būdu tuli mūsų gerb. klebonai tam laisvamanybės apaštalui net suteikia bašn. svetainis. Mano sąžinė ver- čia mane atsiliept.

Lietuviai katalikai būkite atsargūs!

Ten buvęs.

C. BROOKLYN, N. Y.

Paveikslai.

Sausio 21 d. L. Vyčių 49 kp. buvo parkvieta p. A. Račūna, kuris rodė krintančius paveik- lus. Publikos nepaprastai daug prisirinko, daug daugiau ne- gu manyta. Turime didelę parapijinę svetainę ir ji buvo pilna, labai gaila, kad dau- guma neitėko sėdynių, nes paveikslai tęsėsi apie 3 val. Buvo sudainuota keletas gra- žių dainelių pritaikintų prie paveikslų.

L. V. J. B.

OAK FOREST, ILL.

A. J. A.

Klierikas Boleslavas Ambra- zevičia, po sunkios ligos per- siųsė su šino pasauliu nedė- lioj sausio 21, Oak Forest, Cook County ligoninėje.

BROOKLYN, N. Y.

Daili pramoga.

Sausio 20 d. 41 kuopos Vy- tės parengė dailų vakarėlį Ap- reiškimo P. Sv. svetainėje. Vis- kas nusisekė puikiai. Dau- giausia pasidaravo šios pane- lės: kuopos pirm. V. Abračiū- tės, vakaro vedėja M. Saliklin- tės, P. Bielauckiūtės ir abelnai visos komitetas.

Jaunimo prisirinko pilna svetainė, visi linksmai pralė- do vakarą. Daugiausia gali- ma pasidžiaugti, kad mūsų jaunimas pradėjo lankyt blai- vius vakarėlius.

Kalnėlis.

BROOKLYN, N. Y.

Gražiai palinksmino.

Sausio 21 d. Karalienė Anio- kų parap. svetainėje L. Vyčių 44 kp. sulaukė veikalą "Nuo Degtinės." Artistai roles at- liko gana puikiai. P-lė M. Teiberiūtė gavo dovana bukie- tų. Taip-gi pasakė keletą Gurmūtės, Maironio ir Jakš- to eilių. Pasizymėjo B. Žvir- blis, p. A. Kvederas paskam- bino ant pijano, E. Aušriūtė sudainavo dvi dainas labai pu- kiai "Tykiai tykiai Nemunėlis teka" ir "Siuntė mane moti- nėlė."

Vakaro vedėju buvo p. A. Dimta. Jis nurodė kokią nau- dą atneša blaivūs vakarai ir kokią blėdį atneša svaiginanti vakarai.

V. A. Vytis.

SO. MANCHESTER, CONN.

Gražus vakarėlis.

Sausio 21 d. 1917 m. Lietu- vos Vyčių 21 kp. surengė teat- rą ir prakalbas. Padekli- mavo p-lė Jieva Alanskiūtė — "Ant marių laivelis," mažos mergaitės Marijona Alanskiūtė, Marijona Jakaičiukė, Monika Jakaičiūtė, Elzbieta Alanskiūtė, Anelė Jakaičiukė paskam- bino pianu. Iš Hartfordo vy- tis paskambino pianu, solo dainavo Ona Jakaičiūtė. Po tam sekė prakalba. Kalbėjo p. K. Česnulevičius iš New Ha- ven, Conn. Publikos ant šio vakaro buvo daug. Žinoma iš didelio pulko atsiranda viso- kių, buvo atėję ir socialistų.

Socialistus išmetė lauk.

Tai kada kalbėtojas pradėjo sakyti visą teisybę, tai jiems labai nepatiko, ir pradėjo rėk- ti. Vėdejas to vakaro meldė jų nutilti, tai dar daugiau pradėjo gvoltą šaukti. Žmo- nės pradėjo nerimauti, visi sukilo žiūrėti kas do galviji tie rėksniai. Kalbėtojas nu- stojo kalbėti. Rėksniai buvo išmesti už kalnieriūsus. Jau vieni socialistai matė, kad ke- lėtas rėksnių drangų vedami lauk, tai tie, kurie liko sve- tainėje vieni po suolais lino, o kiti tai sėdėjo galvas nuleidę. Nors ir tie, kurie buvo varo- mi buvo pradėję rėkti: "Eime, drangai, socialistai." Bet nei vienas iš jų drangų nesikruti- no. Rodės visai nematė, kad jį drangus metė per duris lauk.

Tai pasirodo, kokis tai yra gyvuliškas tų biaučių soci- alistų. Taip, kaip šunes, kad ima loti ir liepi jiems nu- stoti tai jie dar daugiau ima loti, arba kad kianlė ineina i darželį ir ima knisti ir ardyti, tai taip tie mūsų socialistai daro. Mato, kad sueina ra- mus būrelis ir pradeda links- mintis, o jie inbėge kaip vil- kai ima draskyti. Bet jei mes lietuvių katalikai stosime i vieną būrelį, tai netrukum tuos vilkus suvaldyti. Dar po to visko lermo buvo daugiau pamarginimų. Žmonės vėl užėmė savo vietas, kalbėtojas dar kalbėjo gerą valandą. Publi- kai prakalbos labai patiko. Po prakalbų dar sulaukė "Visi Geri", sudainavo tos pačios mergaitės "Tu esi, kaip kviet- kelė," kuri publikai labai pa- tiko. Sulaukė maži vaikai "Pa- motė." Buvo labai juokingas. Sulaukė dialogo "Girtuoklis su blaiviniuku" Jieva Alanskiūtė.

karėlis visiems labai patiko. Po tam dar prisirašė naujų na- rių ir žmonės išsiskirstė. Bu- vo silver collection. Surinko \$15.00.

Rep.

LEWISTON, ME.

Atitaisymas.

"Darbininko" No. 8 buvo korespondencija iš šios koloni- jos apie Vyčių koncertą. Ten buvo pasakyta būk Palmos choras daras Vyčiams konkurencijai, būk nei vienas Pal- mos choro naris neatsilankė i Vyčių pramogą ir būk tą pat vakarą Palmos choras paren- gęs balių, kuomet Vyčiai turė- jo pramogą.

Pasakysiu, jog tas viskas neteisybė, Palmos choro narių Vyčių koncerte buvo i 15, šo- kių rengė kita dr-ja ir Palmos choras nebando kenkti Vyčių veikimui.

Todel korespondentams rei- kia būti atsargiems su prikai- šiojimais.

Po šituo atitaisymu padedu tikrą savo vardą ir pavardę.

Alizas Gudas.

MELROSE PARK, ILL.

Negali pasigirti.

Šios nedidelės gražios koloni- jos lietuvių negali pasigirti stambiais veikimais. Vis daug praleidžiama tąsnyse su soci- alistais, kurie jau ima dasiėti žmonėms iki kaulų. Bet socialistai per savo blogus dar- belius ima nustoti gero vardo ir jie čia nyksta, kaip kumpar- ras. Žmonės nustoja jais pa- sitikėti.

Labai gaila, kad čia daug yra smuklių. O jos yra dide- lės trukdytojos prie žmonių ė- jimo gerovės. Uolūs smuklių lankytojai yra socialistai. Smuklės pastoja žmonėms ke- lią i geresnę ateitį.

Peiėda.

NEWARK, N. J.

Taupoym ir Paskolos Bendrovė.

Šių metų sausio 21. insiku- rė vietos lietuvių tarpe pasko- los dr-ja t. v. Building and Loan Ass-tion.

Pirmas tos dr-jos susirinki- mas įvyko šv. Jurgio dr-jos svetainėje sausio 21 d. Susi- rinkime dalyvavo suviršum 200 vyrų. Susirinkimą atidarė i jo vedėju per visą vakarą buvo p. B. Staniulis. Susirinkimui tvarkiai bėgant i tos dr-jos di- rektorius tapo išrinkta 12 vy- rų. Kaip va: pats vedėjas B. Staniulis, Kasaitis, Prus- ka, Biskis, Masandukas, J. Jucis, Jurkaitis, Kačinskas, Šopis, Rupainis, Papartis ir Dulinskas.

Šioji dr-ja žada daug naudos nešti Newarko lietuvių visuo- menei. Dr-jos įstatymai ren- giami anglų ir lietuvių kalbo- mis.

Direktorių susirinkimas.

Sausio 23 d. š. m. įvyko šv. Jurgio D-jos svetainėje Lietu- vių Building-Loan Bendrovės direktorių susirinkimas tarties apie tos bendrovės valdybą. Po gerų pasitarimų i valdybą tapo išrinkti:

Pirmininkas — P. Staniulis, 67 Elm Rd. Vice-Pirmininku: — K. Dulinskas, 456 So. 17-th St. Finansų Sekretorium: — A. Biskis, 184 New York Ave. Jo- lo padėjėjas: — M. Pruska, 181 New York Ave. Kasierius — A. Masandukas, 197 New York Ave. Protokolų raštininkas: — J. Jucis, 211 Jefferson St.

Visi jie gyvena pačiame Newark'e, N. J. Tikimasi, kad tokių veiklių vyrų valdyba daug ko gero nuveiks. New- arko lietuviams del padidinimo jų turto, kurio paprastai verčiasi svetimtančiai.

Reporteris.

BRIDGEPORT, CONN.

Fėrai.

Bus lietuvių jomarkas šv. Jurgio parapijos svetainėje. Prasidės vasario 8 d. 1917 m. bus atdara vakarais 8, 10, 12, 14, 16, 17 dd. Bus del para- bios naudos. Labai varnau- čia.

liais, pamarginimais. Bus pasilinksminimai, šokiai, da- lyvauas daugybė dr-jų: L. Vy- čių, A. L. R. K. Moterų Sąjun- gos kuopa.

Zinanti.

CLEVELAND, OHIO.

Atliadai.

Sausio 16 17 ir 18 d. buvo 40 valandų atliadai. Per šias dienas bažnytėlė buvo kimstė prisikimsta žmonių. Buvo svetimų kunigų: kun. J. Sut- kaitis ir J. Vaisnora iš Pitts- burgh, Pa., kun. S. J. Čepa- nonis iš Homestead, Pa., kun. M. Kazėnas iš Donora, Pa., kun. J. Abromaitis iš Bridgeville, Pa. Pamokslus sakė pirmą vakarą kun. J. Sutkaitis, ant- rą vakarą kun. S. J. Čepanonis, trečią vakarą kun. J. Abromai- tis.

Buvo atsilankęs svečias.

Sausio 17 d. pas vietos var- gonininką p. A. Z. Vismingą bu- vo atsilankęs p. J. Mickus iš Exporto, Pa., vargonininkas. Paviešėjo keletą dienų. Ne mažai susipažino su Clevelan- do jaunimu, o ypač su žyme- niais Vyčiais. P. Mickus yra linksmas jaunikaitis nemažai papasakojo apie Exporto lietu- vius ir kitų aplinkinių miestie- lių, kaip jaunimas veikia. Ge- rėjosi iš Clevelando jaunimo, kad yra toks gyvas ir draugiš- kas.

Vyčių prakalbos.

Sausio 29 d. L. Vyčių 25 kuopa rengia prakalbas Popo- vich salėje 2539 St. Clair Ave. Pradžia 7:30 vak. Kalbėtojus bus iš Chicagos p. A. Sutkus.

M. J. Š.

ATHOL, MASS.

Visų domai.

Ant 30 ir 31 dd. sausio Tau- tos Fondo skyrius rengia nu- kentėjusiems nuo karės fėrus. Fėrai bus pobažnytinėje svetai- nėje ant Oak gatvės.

Fėrų rengėjai, norėdami, kad šie fėrai atneštų kuoda- nčiausia pelno, kviečia visus atsilankyti ir dalyvauti tuose vakaruose.

Pirmą vakarą bus atlošta komedija ir bus kitokių pama- rinimų, taip kad kiekvienas galėsit smagiai praleisti vaka- rą ir sykiu atlikti meilės artimo darbą.

Antrą vakarą bus dainos ir kiti įvairumai.

Atminkit, kad minėtų fėrų visas pelnas yra skiriamas del sušelpimo savųjų nukentėjusių nuo karės.

Tautos Fondo skyriaus var- du.

A. Grigaliūnas.

Račiuno paveikslai

Račiuno Nauji Jūdomi Pa- veikslai iš Siberijos gyvenimo ir vargų. Vokiečių gspado- riavimas mūsų Tėvynėje ir Lie- tuvos pabėgėlių. Bus sudai- nuota daug iliustruotų daine- lių. Sudainuos p-ni E. Račiū- nienė. Bus ir juokingų pa- veikslų.

Bus rodom

Vietinės žinios.

GRAZI PRAMOGA.

Vietinė A. L. R. K. Moterų Sąjungos 13-oji kuopa surengė gražų vakarą — pramogą 21 d. sausio pabažnytinėje švento Petro parapijos svetainėje. Išpildytas skaitantis programos:

- 1) "Susiprato" (dialogas) išpildė p-lės M. ir Z. Zukauskaitės.
  - 2) "Kūmūtės ant gatvės" — A. Čižiuvienė, O. Jankauskienė ir A. Baronaitė.
  - 3) Kalba pono A. Knežiūso.
  - 4) "Čigonės Atsilankymas" — J. Gričiūnienė ir O. Kazakevičiūtė.
  - 5) "Duok kelį" deklamacija p-lės Alsevičiūtės ir Valenčiukės.
  - 6) Deklamuoja A. Zenevičiūtė.
  - 7) "Dvi Sesutės" išpildė M. ir Z. Zukauskaitės.
  - 8) Deklamuoja J. Kazlauskaitė.
  - 9) "Dvi kūmūtės" išpildė J. Gričiūnienė ir O. Kazakevičiūtė.
  - 10) Kalba kun. F. Kemėšio.
- Vakara atidarė trumpai prakalbėdama naujoji 13-os kuopos pirmininkė p-lė K. Zubavičiūtė. Kad visas programos publikai patiko (buvo prisirinkusi pilna svetainė) buvo galima suprasti iš gan pavyzdingo užsilaikymo ir gausių rankų plojimo, kuriuo išreiškė savo pasitenkinimą. Vakaro pelnas skiriamas į vietinės kuopos "Vakarinį Kursų Fondą." Taip pat prisirašė ar 12 naujų narių.

Daugiau panašių vakarų! Sans Gen.

MILŽINIS PRAKALBAS rengia L. Vyčių 17 kp., So. Boston, Mass. Bus sausio 28, 1917, šv. Petro pabažnytinėje svetainėje ant penktos gatvės. Prasi-dės 8 val. vakare. Bus iš kitų miestų ir vietinių kalbėtojai. Tarpais paduos šv. Petro bažnytinis choras vadovaujant p. M. Karbauskui.

Kviečiame koskaltlingiausią susirinkti.

REIKALINGI AGENTAI, pardavinėjimui "Darbininką" pavieniais egz., Rinkimui prenumeratų ir apgarsinimų. "Darb." Adm.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ. Knygų ir visokių religinių daiktų. Norėdami gauti katalogą prisiųskite 10c. krasos ženkleliais. Įvairių maldaknygių, Bilijų ir kitokių pasiskaitymų.

P. MIKALAUSKAS, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

LIETUVIAI PAVEŠKITE DARBUS SAVIEMS. Geriausias Lietuvių siuvėjas. Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sulig naujausias mados. Taisan, prosinų, valan ir dašan senus. Taip gi kuni-gams siuvu SIUONUS ir senai gerai įpraktikavęs tame darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Darbą atlieku greitai ir pigiai. Jeigu kas reikalauja, darbą pasiūmu ir pristatau tiesiog į namus. Tel. Charter 2354-4

A. K. MAZALAS 94 JEFFERSON ST., HARTFORD, CONN.

ELLIS McCLEARY CO. Prirengiam pilnai \$150.00 laidotuves už užtikrinamą saus mokes-tą garantuotai 69.50 Jokių vi-š arba vi-šų nėra. vi-š nemokėkite. Tel. Back Bay 6722

J. BROZOWSKY staliorius ir namų taisytojas iš lauko ir iš vidaus, malorius (painter) ir popieruotojas. Darbą atlieku labai pigiai ir gerai. 69 Gold St., So. Boston, Mass. (206)

Dr. J. E. L. Flynn.

845 Boylston St., Boston, Mass. Iš prityrimo žinau, kad daugelis ligonių pas daktarą neina vien dėlto, kad negali su juo mi susikalbėti ir ypač šiai jam išreikšti savo kalboje kas juos kankina.

Aš savo ligonius gydan geriausiomis gyduolėmis — jei yra reikalingas skiepėjimas — "vac-cines," bet išimtinai elektros metodu, kuri jokio skausmo nepadarė. Tuodu būdu yra paskutiniu geriausiu išradimu medicinos srityje. Gydan tik-tai išgydomas ligas; neišgydo-mų visai neapsilimu gydyti. Jei sergate — apsilankymas mano ofise bus jums labai naudingas. Išegaminusiu Jus su pagalba savo mašinos — spin-duliais X. Suteikiu patarimus uždyką — todėl nieko nepraki-šite jei pas mane apsilankysite. Gi aš labai būsiu patenkintas pasikalbėjimu apie Jūsų ligą. Jeigu norėtumet pas mane gy-dyties — už gydymą pigiai pa-imisin.

Gyduolių kainoms nupolus, už vieno mėnesio gydymą pas mane užmokėsite tik \$10.00. Pa-sinaudokite iš puikios progos, nes paskiaus gyduolių kainos vėl gali pakilti.

Ofise mane galite surasti: panedėlyj, utarninke, pėtny-čioje ir subatoje nuo 10 val. iš ryto iki 8 val. vakaro. Nedė-lyomis ir šventėmis nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Turiu viltį, kad reikalui pa-sitaikius kreipsitės prie manęs. Su pagarba

Dr. J. E. L. Flynn, 845 Boylston St., Boston, Mass.

Taikos Sudžia ir Constable.

Parduodu namus ir žeme, turiu daug namų ant išran-davojimo. Įsūrinu namus, rakandus, gyvastį ir apdraudžiu nuo nelaimės. Aprūpinu mortgages (pasko-las) už prieinamą prekę. Sujieskau gimines liukusius Lietuvoj arba pabėgusius į gilumą Rusijos. Padarau dokumentus kokius kam reikalingus, atsakan-čiai ir pigiai. Išimu Carterius draugys-tėms, klubams arba koope-racijoms. Perkaltu teismuose ir duodu patarimus dovanai. Kreipkitės laišku arba ypa-tiškai pas

R. Vasiliauskas 138 D STREET, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone: So. Boston 1874-R. Residencija: 11 Granada Ave., Roslindale, Mass. Telephone Bellevue 1948-W.

BRUZA'S TIKRA TREJANKA —ARBA— TREJOS DEVYNERIOS

Susidėjo iš 37 įvairių gydančių žalių ir kaktų. Sudaryta su daugiausia vieno vandens yra geriausias vaistas arba lašai vyresniams ir vaikams.

Gydo visokias šilvito ligas, nemalio-gas, diareją, gripą, raudon-tę, diabetą, leuciją, traukšmę ir t. t. geriausias vaistas, kurį galima vartoti, nes jis yra visai be pavojingumo ir neturi jokio skausmo.

VARTOJIMAS: Viena pakelė šio gydan-tis užpildoma vandeniu ir viena švorta švorta spirito ir tiek pat vandens, arba švorta švorta vandeniu ir 30 ar 40 valandų gerai po pusę stiklinės arba stiklinės.

PREPARED ONLY BY **DRUG BRUZA'S Store** 1074 Washington Street, Newark, Mass. TRADE MARK PROTECTED

Neužmirškite, kad jau 1917 metai Kaina Nusipirkite "Lietuvių Darbininkų Kalendorių" - 25c.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio ta-voro, reikalingo maine-nieriams.

V. LUKOSEVICIAJ Minersville. - - Pa.

Advokatas George H. Shields 811 & 812 Old South Building, Boston, Mass. (194)

Edward L. Hopkins

362 Broadway, So. Boston, Mass.

Namų parduoda, kambariai parendavojami.

GAISL. SVEIKATOS, SUVEIDIMO, APVILKTUS STIKLUS, (Plate glass) AUTOMOBILIUS.

INSURANCE

Savas Pas Savą Remkit Savuosius!

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženkelių draugijoms, o ypačingai ku-kardų, guzikėlių, metalinių anameliuotų ir padengtų ce-luloidu. Išdirbu šarpas, vėliavas, karūnas ir tam pana-šius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistškai. Del prašalinimo neteislingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS, 166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELO, MASS.

Skaityk Čia

Didžiausios sankrovos visokių geležinių daiktų, malevos (paint) ir pianamų įrankių. Įrankiai del namų statytojų, tepliorių, švinorių (plumbers), stogų dengėjų, gas'o pritaistytojų, mūrininkų, tinkuotojų, mašinistų, namų sargų ir kontraktorių.

Spinininkai, piuklų aštrintojai ir raktų pri-rinkėjai. Sienuos popierų, langams uždangalai. Mūsų sankrovos randasi šiose vietose:

J.J. McGowan Co.

Sankrovos: 265 Broadway, - - - So. Boston, Mass. 471 E. Fourth St., - - - So. Boston, Mass. 941-943 Washington, St., - - - Boston, Mass. Pearl St., - - - - - Boston, Mass. 366 Washington St., - - - Dorchester, Mass.

686 Telephone: 350 So. Boston. 975-W

Pasarga pirkėjams.

Ne būkit apgauti, pirkdami pigių TREJANKŲ, kur yra netikros.

Todel reikalaukit visur "Bruza's"

vienatinę tikrą "trejanką" arba trejos devynerios.

Yra geriausias, šeimyniškas vaistas.

Prekė \$1.00

Su prisituntimu.

Saugokitės, padirbimų imitacijų.

Pranešimas.

Aš turin \$2500.00 prigulin-čius ypatai, kuri nori, kad aš padėčiau į gerą ir atsargų nejudinamą turtą.

Aš mielai sutinku pagelbėti ir kitiems lietuviams, kurie to norėtų.

Advokatas George H. Shields 811 & 812 Old South Building, Boston, Mass. (194)

Paieškojimai

Paieškau savo vyro Juozapo Jaugielos, paeina iš Kilavos kaimo, Čekiškės par., Kauno gub. Jau 6 metai kaip palikęs mane išvažiavo į Ameriką ir jokios žinios nuo jo negaunu. Prašau pranešti man, jei kas žino. Būsiu dėkinga.

Ona Jaugielienė, (Rudzevičiūtė) 5 Cotton Road, Dundee, SCOTLAND. (194)

Moksleivis Kazys Kubilius paieško savo brolio Antano Kubiliaus. Meldžiame atsi-saukti šiuo antrašu:

Kazys Kubilius, Bogoro-dick, Tulsokai gub., Kovenskoje Sredne Selsko-Choziaistvenno-ie Učilišče Russia.

Paieškau savo Marijonos Rožutės-Pilipaitienės, paeina iš Cekių kaimo, Alytaus par., Suvalkų gub. Penki metai kaip gyvena Amerikoje. At-sišaukit ant šio antrašo:

Miss Ona Riekiūtė, 5 Catherine st., Old Belfnel Grow London N. E. England. (190-193)

Paieškau savo draugės Ur-šulės Grumbliutės, paeina iš Vaeclauko kaimo, Alvito par., Suvalkų gub. 8 metai kaip Amerikoje; girdėjau, kad iš-ėjo už vyro. Prašau atsišaukti ant šio antrašo:

Miss Ona Vakauckiūtė, 59 Crandaile St. Hoxton London N. E. England. (190-193)

Paieškau Motiejiaus ir Vinco Ratkevičių, paeina iš Mockavos kaimo ir Mockavos vals-čiaus, Suvalkų apskrčio ir gu-bernijos. Taip-pat ir Teresės Burdukiutės po vyro Bludžiū-vienės iš Mockavos kaimo. Ma-lonėkit atsišaukti, turiu labai svarbų pranešimą — gavan laiška iš Rusijos nuo tremtinių. Labai svarbios žinios.

Atsišaukite šiuo antrašu: **Bronislava Matulevičiūtė,** 111 Hartford Ave., New Britain, Conn. (193-195)

Paieškau dviejų draugų Si-mano ir Adomo Meškauskų, paeina iš Panevėžio miesto, Kauno gub. Kokiam mieste gyvena Amerikoje — nežinau. Meldžiū greit atsišaukti, nes turiu labai svarbų reikalą.

Atsiliepkit šiuo antrašu: **Antanas Glebas,** 274 North Chicago Str., (193) Kenosha, Wis.

Pranešu Marijonai Bunevi-čiutei po vyro Steponkevičie-nei, kuri penki metai atgal atvažiavo iš Lietuvos į Ameri-ką ir yra našlė, kad jai atėjo laiškas iš Lietuvos nuo tėvų. M. Bunevičiūtė-Stepankavičie-nė paeina iš Bučiūnų kaimo, Nemažųjų parapijos, Trakų pavieto, Vilniaus gub. Atsi-liepkite kas žino kur ji gyvena šiuo antrašu:

J. Bunevičius, 187 Pacific St., Newark, N. J. (193)

Paieškau savo brolių Juo-za-po ir Stanislovo Mačulevičių Amerikoje. Man adresas: **Russia, Kalužskaja gub., St. Piatovskaja, der. Akalova. A-leksandra Grigunova.**

Ieškau brolių gyvenančių A-merikoje **Konstantino, Mikolo ir Damazo Mičulinių, Vilniaus rėd., Trakų apskrčio, Kruonių valsčiaus, iš Darduniškio. Bro-lis moksleivis Juozas Mičulnis. Prašau sušelpiti. Antrašas: Go-rod Borovicki, Nowgorodskoi gub. Ponewieskoje Realnoje Učiliščeze uczeniku VII kl. J. Maculius.**

P. S. Aš esu ištremtas iš Lie-tuvos. Kenčiu didelį vargą. Ir iešau nesėkme kas nežinau

Paieškojimai

Paieškau savo vyro Juozapo Jaugielos, paeina iš Kilavos kaimo, Čekiškės par., Kauno gub. Jau 6 metai kaip palikęs mane išvažiavo į Ameriką ir jokios žinios nuo jo negaunu. Prašau pranešti man, jei kas žino. Būsiu dėkinga.

Ona Jaugielienė, (Rudzevičiūtė) 5 Cotton Road, Dundee, SCOTLAND. (194)

Moksleivis Kazys Kubilius paieško savo brolio Antano Kubiliaus. Meldžiame atsi-saukti šiuo antrašu:

Kazys Kubilius, Bogoro-dick, Tulsokai gub., Kovenskoje Sredne Selsko-Choziaistvenno-ie Učilišče Russia.

Paieškau savo Marijonos Rožutės-Pilipaitienės, paeina iš Cekių kaimo, Alytaus par., Suvalkų gub. Penki metai kaip gyvena Amerikoje. At-sišaukit ant šio antrašo:

Miss Ona Riekiūtė, 5 Catherine st., Old Belfnel Grow London N. E. England. (190-193)

Paieškau savo draugės Ur-šulės Grumbliutės, paeina iš Vaeclauko kaimo, Alvito par., Suvalkų gub. 8 metai kaip Amerikoje; girdėjau, kad iš-ėjo už vyro. Prašau atsišaukti ant šio antrašo:

Miss Ona Vakauckiūtė, 59 Crandaile St. Hoxton London N. E. England. (190-193)

Paieškau Motiejiaus ir Vinco Ratkevičių, paeina iš Mockavos kaimo ir Mockavos vals-čiaus, Suvalkų apskrčio ir gu-bernijos. Taip-pat ir Teresės Burdukiutės po vyro Bludžiū-vienės iš Mockavos kaimo. Ma-lonėkit atsišaukti, turiu labai svarbų pranešimą — gavan laiška iš Rusijos nuo tremtinių. Labai svarbios žinios.

Atsišaukite šiuo antrašu: **Bronislava Matulevičiūtė,** 111 Hartford Ave., New Britain, Conn. (193-195)

Paieškau dviejų draugų Si-mano ir Adomo Meškauskų, paeina iš Panevėžio miesto, Kauno gub. Kokiam mieste gyvena Amerikoje — nežinau. Meldžiū greit atsišaukti, nes turiu labai svarbų reikalą.

Atsiliepkit šiuo antrašu: **Antanas Glebas,** 274 North Chicago Str., (193) Kenosha, Wis.

Pranešu Marijonai Bunevi-čiutei po vyro Steponkevičie-nei, kuri penki metai atgal atvažiavo iš Lietuvos į Ameri-ką ir yra našlė, kad jai atėjo laiškas iš Lietuvos nuo tėvų. M. Bunevičiūtė-Stepankavičie-nė paeina iš Bučiūnų kaimo, Nemažųjų parapijos, Trakų pavieto, Vilniaus gub. Atsi-liepkite kas žino kur ji gyvena šiuo antrašu:

J. Bunevičius, 187 Pacific St., Newark, N. J. (193)

Paieškau savo brolių Juo-za-po ir Stanislovo Mačulevičių Amerikoje. Man adresas: **Russia, Kalužskaja gub., St. Piatovskaja, der. Akalova. A-leksandra Grigunova.**

Ieškau brolių gyvenančių A-merikoje **Konstantino, Mikolo ir Damazo Mičulinių, Vilniaus rėd., Trakų apskrčio, Kruonių valsčiaus, iš Darduniškio. Bro-lis moksleivis Juozas Mičulnis. Prašau sušelpiti. Antrašas: Go-rod Borovicki, Nowgorodskoi gub. Ponewieskoje Realnoje Učiliščeze uczeniku VII kl. J. Maculius.**

P. S. Aš esu ištremtas iš Lie-tuvos. Kenčiu didelį vargą. Ir iešau nesėkme kas nežinau

Paieškojimai

Paieškau savo vyro Juozapo Jaugielos, paeina iš Kilavos kaimo, Čekiškės par., Kauno gub. Jau 6 metai kaip palikęs mane išvažiavo į Ameriką ir jokios žinios nuo jo negaunu. Prašau pranešti man, jei kas žino. Būsiu dėkinga.

Ona Jaugielienė, (Rudzevičiūtė) 5 Cotton Road, Dundee, SCOTLAND. (194)

Moksleivis Kazys Kubilius paieško savo brolio Antano Kubiliaus. Meldžiame atsi-saukti šiuo antrašu:

Kazys Kubilius, Bogoro-dick, Tulsokai gub., Kovenskoje Sredne Selsko-Choziaistvenno-ie Učilišče Russia.

Paieškau savo Marijonos Rožutės-Pilipaitienės, paeina iš Cekių kaimo, Alytaus par., Suvalkų gub. Penki metai kaip gyvena Amerikoje. At-sišaukit ant šio antrašo:

Miss Ona Riekiūtė, 5 Catherine st., Old Belfnel Grow London N. E. England. (190-193)

Paieškau savo draugės Ur-šulės Grumbliutės, paeina iš Vaeclauko kaimo, Alvito par., Suvalkų gub. 8 metai kaip Amerikoje; girdėjau, kad iš-ėjo už vyro. Prašau atsišaukti ant šio antrašo:

Miss Ona Vakauckiūtė, 59 Crandaile St. Hoxton London N. E. England. (190-193)

Paieškau Motiejiaus ir Vinco Ratkevičių, paeina iš Mockavos kaimo ir Mockavos vals-čiaus, Suvalkų apskrčio ir gu-bernijos. Taip-pat ir Teresės Burdukiutės po vyro Bludžiū-vienės iš Mockavos kaimo. Ma-lonėkit atsišaukti, turiu labai svarbų pranešimą — gavan laiška iš Rusijos nuo tremtinių. Labai svarbios žinios.

Atsišaukite šiuo antrašu: **Bronislava Matulevičiūtė,** 111 Hartford Ave., New Britain, Conn. (193-195)

Paieškau dviejų draugų Si-mano ir Adomo Meškauskų, paeina iš Panevėžio miesto, Kauno gub. Kokiam mieste gyvena Amerikoje — nežinau. Meldžiū greit atsišaukti, nes turiu labai svarbų reikalą.

Atsiliepkit šiuo antrašu: **Antanas Glebas,** 274 North Chicago Str., (193) Kenosha, Wis.

Pranešu Marijonai Bunevi-čiutei po vyro Steponkevičie-nei, kuri penki metai atgal atvažiavo iš Lietuvos į Ameri-ką ir yra našlė, kad jai atėjo laiškas iš Lietuvos nuo tėvų. M. Bunevičiūtė-Stepankavičie-nė paeina iš Bučiūnų kaimo, Nemažųjų parapijos, Trakų pavieto, Vilniaus gub. Atsi-liepkite kas žino kur ji gyvena šiuo antrašu:

J. Bunevičius, 187 Pacific St., Newark, N. J. (193)

Paieškau savo brolių Juo-za-po ir Stanislovo Mačulevičių Amerikoje. Man adresas: **Russia, Kalužskaja gub., St. Piatovskaja, der. Akalova. A-leksandra Grigunova.**

Ieškau brolių gyvenančių A-merikoje **Konstantino, Mikolo ir Damazo Mičulinių, Vilniaus rėd., Trakų apskrčio, Kruonių valsčiaus, iš Darduniškio. Bro-lis moksleivis Juozas Mičulnis. Prašau sušelpiti. Antrašas: Go-rod Borovicki, Nowgorodskoi gub. Ponewieskoje Realnoje Učiliščeze uczeniku VII kl. J. Maculius.**

P. S. Aš esu ištremtas iš Lie-tuvos. Kenčiu didelį vargą. Ir iešau nesėkme kas nežinau

PARSIDUODA valgomų dai-ktų krautuvė labai pigiai no-rintiems pirkti. Taip-gi ieigu kas norėtų eiti į partnerius, bus priimtas labai lengvomis išlygomis, nes savininkas vie-nas negali apdirbti.

Del platesnių žinių kreipki-tės: 77 W. Broadway, So. Bos-ton, Mass.

SOUTH BOSTON, MASS. TEISINGIAUSIA IR GE-RIAUSIA LIETUVIŠKA APIEKA.

Sutaisau receptus su di-džiausia atida, nežūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Ame-rikos daktarų. Tai vienati-nė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut, kokios tik pasaulij yra ypatojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiisiu per expresą.

K. SIDLAUSKAS Aptiekorius ir Savininkas Tel So. Boston 21014 ir 21013. 226 Broadway, kampas C St.

LIETUVIS KRAUČIUS.

Pasiuvu visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taip-gi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.

PETRAS MAKAREVIČIUS, 105 So. Meade Str., (Arti lietuvių bažnyčios) Wilkes-Barre, Pa.

THE MAGIC SHOP.

Pirmas Amerikoje lietuvių uždėjo magijos dirbtuvė. Darbą visokių stiklų daiktus. Jei nori gauti stiklų katalogą, prisiųskite paštą. Adresuokite taip:

THE MAGIC SHOP, P. O. BOX 309, HOLBROOK, MASS.

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adresas: 419 Boylston St., Boston, Mass. Gido vietas: 1-3 P. M. 7-9 P. M. Priėmimo laikas: 419 Boylston St., Boston, Mass.

Specijališk pranešin

Mes turime tris dides storehouses pripildytas dais (furniture), kurių pirkime pirmiaus negu pakilo, todėl mes dabu duosime gerus rakandus daug pigiaus negu kur kitur.

James Ellis Co Kampas B ir B'way, South Boston, Mass. Pinigais arba ant išmokėji-mo.

GERA PROGA!

Gramatika angliska kalbos mokytis be mo-kytojo (apdaryta) \$1.00

Valka Drangas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo \$1.50

Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo \$1.00

Arifmetika mokymui rakinu, su pave-kalais (apdaryta) \$1.00

Kas atsiuž iškirptes šito ap-garinimo iš "Darbininko" ir \$1.00 per mone; ordari, tai gaus visas 4 knygas 30c. pigiau.

P. MIKOLAINIS, R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripil-domi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų įrta imų. Visą darbą gvsrantuojame.

DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST.